

Motion till riksdagen 2021/22:4772

av **Niklas Wykman m.fl. (M)**

med anledning av prop. 2021/22:245 Höjd skatt på alkohol och tobak

---

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen avslår proposition 2021/22:245 Höjd skatt på alkohol och tobak.

Motivering

Regeringens proposition omfattar de skattehöjningar på alkohol och tobak som har aviserats av regeringen i tidigare budgetpropositioner. Skatten på alkoholhaltiga drycker samt olika tobaksprodukter ska enligt propositionen höjas i två omgångar – den 1 januari 2023 och den 1 januari 2024.

Regeringen återger i propositionen vissa exempel på effekterna av Socialdemokraternas skattehöjningar för Sveriges konsumenter: höjd skatt på tobak 2023 samt omräkning till följd av KPI-utvecklingen bedöms öka priset för ett paket cigaretter från exempelvis 71 kronor till 76 kronor 2024. Priset på en dosa snus bedöms exempelvis öka från 50 kronor till 51,7 kronor till 2024. Priset för en låda bag-in-box-vin bedöms exempelvis öka från 199 kronor till 212 kronor 2024.

Givet de mycket höga skattenivåer som redan i dag råder på alkoholhaltiga drycker samt olika tobaksprodukter i Sverige framstår propositionens föreslagna justeringar som en obefogad ekonomisk-politisk prioritering. Skattehöjningarna är särskilt olyckliga i ett läge då Sveriges hushåll redan pressas av kraftigt ökande kostnader – varav många just beror på effekterna av regeringens ogenomtänkta skattepolitik. Skattehöjningarna är samtidigt ett slag mot livsmedelsbranschen som redan står inför stora prisökningar, som i allra högsta grad även slår mot producenter av bl.a. alkoholhaltiga drycker.

Samtidigt återfinns det risker med att höja skatten på de produkter som träffas av regeringens proposition. Dessa produkter är redan i dag föremål för omfattande smuggling över gränsen, en verksamhet som drivs på av att skatten på produkterna är så pass hög i Sverige. Propositionens skattehöjningar riskerar att bidra till ökad smuggling och till de kriminella smugglingsnätverkens verksamhet. Tullverket och Polismyndigheten

anger att den omfattande smugglingen med alkohol i dag styrs av framför allt större kriminella nätverk. Det är i sammanhanget även viktigt att understryka att ökad smuggling riskerar att medföra ökad tillgänglighet för ungdomar att köpa exempelvis alkohol.

De föreslagna stora skatthöjningarna som träffar snuset är uppenbart obefogade. Sedan mitten av 00-talet har skatten på snus ökat med nästan 300 procent. Dagens skattenivå på snuset kan inte försvaras med hälsopolitiska argument – än mindre en ytterligare kraftig höjning som den regeringen föreslår. Snus är ingen hälsoprodukt, men som ett substitut till cigaretter är snuset det främsta skälet till att Sverige har lägst tobaksrelaterad dödlighet i hela EU. Det är ett faktum som regeringen borde beakta i utformandet av sin politik. Snusare är övertaxerade redan i dagsläget i Sverige. Moderaterna anser inte att det är rimligt att vare sig höja skatten på snus, försvåra tillgängligheten av snus eller införa ytterligare begränsande reglering av snuset.

Propositionens konsekvensanalyser är påtagligt bristfälliga, dels vad gäller påverkan på skatteintäkter över tid och på konsumtionen, dels vad avser uppskattningar kring effekterna för folkhälsan och konsekvenser i form av ökad smuggling. Det är även uppenbart att regeringens motiv till skatthöjningen är direkt paradoxala – med diffusa förhoppningar om ökade skatteintäkter och förhoppningar om minskad konsumtion.

Det offentliga har en viktig roll att fylla vad gäller att skapa bättre förutsättningar för människor att ta ett stort eget ansvar för goda levnadsvanor, men utan långtgående moraliserande pekpinor. Med anledning av ovanstående bör regeringens proposition avslås.

Niklas Wykman (M)

Helena Bouveng (M)

Magnus Stuart (M)

Kjell Jansson (M)

Jasmin Farid (M)